

оперувала новою термінологією, експресивними конструкціями тощо [60, с. 38]. Отже, розвиток мови завжди тісно пов'язаний з життям суспільства, а розвиток публіцистичного стилю, зокрема й мови преси, прямо залежить від соціальних подій і змін. Осмислення пізнавальних властивостей газетної мови є одним із багатопланових аспектів дослідження публіцистичного стилю як безперечного суб'єкта соціального розвитку.

Важливого значення у лінгвістиці сьогодні набуває когнітивізм. За твердженням М.Г. Яцимірської, відбулися радикальні зміни: вихід за межі речення, формування прагматичної парадигми, когнітивна революція, комунікативно-дискурсивний підхід до інтерпретації мовних явищ тощо [60, с. 39]. Поширеним видається системний комплексний підхід до аналізу мови засобів масової інформації і виокремлення нового наукового напрямку – медіалінгвістики, предметом якої є вивчення функціонування мови у сфері масової інформації. Завдання сучасних українських газетних текстів – інформація, вплив, агітація, пропаганда, соціальна орієнтація читачів – також розв'язують на підставі складних прагматичних настанов, передусім інтенцій автора. Прагматика спирається на досягнення в галузі теорії мовленнєвої діяльності, функціональної лінгвістики, психолінгвістики, філософії мови. Саме тому прагматика як наука про використання мови людьми і про чинники, які впливають на її функціонування, є методологічним підґрунтям вивчення мови сучасної української преси.

Отже, мова української преси постає оновленим феноменом у контексті національної культури. Сучасні газетні тексти оперують досить гнучким арсеналом різнорівневих мовних засобів, спрямованих на реалізацію двох основних функцій – функції повідомлення та впливу. Стилістично потужним і самобутнім постає синтаксис мови преси, в подальшому дослідженні якого вбачаємо перспективу.

ЛІТЕРАТУРА

1. Солганик Г. Я. О языке газеты / Григорий Яковлевич Солганик. – М. : Изд-во Моск. ун-та, 1968. – 137 с.
2. Яцимірська М. Мова газетної публіцистики / М. Яцимірська // Журналіст України. – 1982. – № 9. – С. 38–40.

Андрій Саліонов,

студент 1 курсу ФМКТО

Наук. керівник: **О. А.Халабузар**, к.пед.н., доцент (БДПУ)

ОСОБИСТІСНО-ДІЯЛЬНІСНИЙ ПІДХІД У ФОРМУВАННІ КУЛЬТУРИ ЛОГІЧНОГО МИСЛЕННЯ МАЙБУТНЬОГО СПЕЦІАЛІСТА В УМОВАХ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ ОСВІТИ

Глобалізаційні процеси, стрімкий технічний прогрес, мають наслідком трансформаційні процеси у національному освітньому середовищі. Адже соціокультурною нормою діяльності сучасних спеціалістів є інтеграція трьох інтелектуальних функцій – мислення, комунікація й діяльність.

Одним із напрямків інтенсифікації ефективності освітнього

процесу, орієнтованого на формування культури логічного мислення майбутнього спеціаліста ми вважаємо особистісно-орієнтований підхід.

Тому як **мету** нашого дослідження ми розглядаємо розкриття базисних понять особистісно-діяльнісної концепції в аспекті формування означеного новоутворення. У джерел розробки діяльнісної концепції навчання стояли: П.Я.Гальперин, І.Льясов та інші. Особистісно-діяльнісний підхід у навчанні мовам і його стратегія сформувалися на базі психологічних, психолого-педагогічних положень Л.С.Виготського, С.Л.Рубінштейна, Д.Б.Ельконіна, Н.Ф.Талізінної, А.К.Маркової та багатьох інших дослідників. За своєю сутністю діялісна методика співвідноситься з діялісним підходом, в основі якого лежить ідея про активність суб'єкта, що пізнає, про навчання як активної свідомої творчої діяльності. У зв'язку з тим, що категорія діяльності є однією з основних, у контексті якої студент виступає як суб'єкт навчальної діяльності, а процес формування культури логічного мислення (на матеріалі дисциплін гуманітарного циклу) як навчальна діяльність, а об'єктом навчання виступає логічне мислення та мовна діяльність, необхідно звернути увагу на більш докладному викладі основних положень загальної теорії діяльності. В діалектико-матеріалістичному розумінні діяльності насамперед затверджується її предметний, людський характер, єдність предметного і почуттєвого в діяльності.

Особистісно-діялісний підхід у даний час включається в загальний контекст діялісного підходу. Як відзначається авторами концепції, діялісний підхід орієнтує не тільки на засвоєння знань, але і на способи цього засвоєння, на зразки і способи мислення і діяльності, на розвиток пізнавальних сил і творчого потенціалу студента.

Необхідність вирішення нестандартних наукових і технологічних завдань актуалізує такі якості, як оперативність і евристичність мислення, воля, уява, самостійність і сміливість рішень, цілеспрямованість, ініціативність.

Ці якості не з'являються у структурі особистості самостійно, їх слід цілеспрямовано формувати, тому виникає необхідність у забезпеченні такої побудови навчально-виховного процесу, що припускало б постійну потребу в застосуванні названих вище якостей, давало б студентам можливість розвивати культуру логічного мислення. Протягом нашого дослідження було визначено, що процесу формування означеного новоутворення (на матеріалі гуманітарних дисциплін) поки що не надається відповідного значення, незважаючи на вражаючі можливості літературних, мовних спецкурсів.

Організація процесу формування культури логічного мислення на основі особистісно-діялісного підходу означає, що всі методичні рішення викладача, наприклад організація навчального матеріалу, використання електронних носіїв інформації, тих чи інших прийомів, способів, вправ і т. і. повинні відбиватись крізь призму особистості студента, – його потреб, мотивів, здібностей, активності, інтелекту та інших індивідуально-психологічних особливостей.

Поряд із внутрішніми, діялісність спонукається і зовнішніми, широкими соціальними чи вузько особистісними мотивами. Отже,

діяльність завжди предметна і мотивована. І якщо предмет діяльності це те, на що спрямована діяльність, то визначення мотиву – це відповідь на питання, заради чого виконується ця діяльність. Визначальною характеристикою для людської діяльності є цілеспрямованість.

Згідно особистісно-діяльнісного підходу, викладач – це людина, яка викликає справжній інтерес до предмета спілкування, до себе як до інформативний партнера для студента. Він має бути цікавим співрозмовником, змістовною особистістю; а студенти – єдиним взаємодіючим, сукупний суб'єктом, організація якого також входить до завдання викладача – партнера спілкування. Організація викладачем навчального співробітництва зі студентами повинна реалізуватися переважно за допомогою його організуючої, позитивно стимулюючої і підкріплювальною функціями (і діями). Інформаційно-контролюючі функції викладача повинні усе більше поступатися місцем власне координаційним. Дуже важливим питанням є формування не тільки пізнавальної потреби студентів у спілкуванні з викладачем, але і власне навчальної потреби у формуванні культури логічного мислення.

Можна зробити висновок, що особистісно-діяльнісний підхід під час формування культури логічного мислення майбутнього спеціаліста означає, що насамперед у цьому процесі ставиться і зважується основна задача нашого суспільства – формування всебічно розвиненої людини, гармонічної, моральної, соціально активної особистості через активізацію її внутрішніх резервів. У той же час “особистісний” компонент цього підходу означає, що все навчання повинне будуватися з урахуванням особистісних можливостей і особливостей студентів, що має стати темою наших подальших досліджень.

ЛІТЕРАТУРА

1. Доротюк В. І. Діагностика індивідуальних відмінностей учнів загальноосвітньої школи при комплектуванні профільних класів : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. психол. наук : спец. 19.00.07 „Педагогічна та вікова психологія” / В. І. Доротюк. – К., 2001. – 17 с.
2. Завгородня Н. М. Педагогічні умови соціалізації обдарованих учнів у навчально-виховному середовищі загальноосвітнього навчального закладу : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.05 "Соціальна педагогіка" / Н. М. Завгородня. – Київ, 2006. – 22 с.
3. Стрельников В. Методики оцінювання інтелекту та критерії творчої особистості / В. Стрельников // Психологічна підтримка творчості учня / [упоряд. О. Главник, В. Зоц]. – К. : Редакції загальнопедагогічних газет, 2003. – 128 с.